

Sygnatura akt IV Ka 959/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SSO Mariusz Górski SSO Agnieszka Połyniak
Protokolant :	Agnieszka Kaczmarek

przy udziale M. P. przedstawiciela Urzędu Skarbowego w K.

po rozpoznaniu dnia 10 lutego 2015 roku

sprawy **D. G.** z domu H.

córki T. i S. z domu D., urodzonej (...) w N.

oskarżonej z art. 56§2 kks i art. 56§2 kk w zw. z art. 6§2 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego - Urząd Skarbowy w K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 22 października 2014 roku, sygnatura akt II K 999/12

I. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I jego dyspozycji i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks i art. 44 § 1 pkt 1 i § 3 kks postępowanie w zakresie czynu opisanego w punkcie 1 części wstępnej wyroku a kwalifikowanego z art. 56 § 2 kks – umarza, stwierdzając iż koszty procesu w tym zakresie ponosi Skarb Państwa;

II. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie II jego dyspozycji i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygnatura akt IV Ka 959/14

UZASADNIENIE

Urząd Skarbowy w K. wniósł akt oskarżenia przeciwko D. G. oskarżając ją o to, że:

1. prowadząc w 2005r. działalność gospodarczą p.n.: handel (...) oraz od dnia 12.07.2005r. pokoje gościnne (...) z.s. w K. i będąc opodatkowana podatkiem dochodowym od osób fizycznych podała nieprawdę w złożonym do Urzędu Skarbowego w K. w dniu 28.04.2006r. zeznaniu podatkowym PIT-36 za 2005r. wpisując zaniżoną wartość przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej oraz zawyżając koszty uzyskania przychodów i wykazując bezzasadnie stratę z przedmiotowej działalności, co stwierdzono w wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego, a następnie

podatkowego zakończonego określeniem zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2005r. w łącznej wysokości: 11 649 zł, przy czym podanie nieprawdy w zeznaniu PIT-36 wynikało z wpisania do niego danych pochodzących z nierzetelnie prowadzonej podatkowej księgi przychodów i rozchodów za 2005r., której zapisy nie odzwierciedlały rzeczywistego stanu zdarzeń gospodarczych w przedmiotowym okresie, czynem tym naruszyła przepis: art. 22 ust. 1, art.,. 22a ust. 1, art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14 poz. 176 z późn. zm.), oraz § 11 ust. 1, § 12 ust. 3, § 17 ust. 1, § 27 ust. 1, § 28 ust. 1,2,4, § 29 ust. 1 i 7 obowiązującego w 2005r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 152 poz. 1475 z późn. zm.), przy czym czynem tym naraziła Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku dochodowym od osób fizycznych w łącznej wysokości: 11 649 zł i kwota ta nie została wpłacona w ustawowym terminie.

to jest przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 kks

2. prowadząc w 2005r. działalność gospodarczą p.n.: Handel (...) oraz od dnia 12 lipca 2005r. pokoje gościnne (...) z s. w K. i będąc opodatkowana podatkiem od towarów i usług, działając w warunkach czynu ciągłego, podała nieprawdę w złożonych do Urzędu Skarbowego w K. w okresie od: 25.04.2005r. do 25.01.2006r. deklaracjach VAT-7 za okres: od marca do grudnia 2005r. wpisując zaniżoną wartość obrotu i podatku VAT należnego osiągniętego z prowadzonej działalności gospodarczej, oraz błędną kwotę wydatków związanych z w/w działalnością co spowodowało powstanie zobowiązania w podatku VAT w łącznej wysokości” 120.332 zł, przy czym podanie nieprawdy w deklaracjach VAT-7 wynikało z wpisywania do nich danych pochodzących z nierzetelnie prowadzonej ewidencji sprzedaży i zakupów dla potrzeb podatku VAT za miesiące: od marca do grudnia 2005r., ponieważ jak stwierdzono w wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego, a następnie podatkowego zapisy dokonane w ewidencjach sprzedaży i zakupów VAT nie odzwierciedlały rzeczywistego stanu zdarzeń gospodarczych w przedmiotowym okresie, czynem tym naruszyła przepis: art.19 ust. 1 i ust.13 pkt 4, art.29 ust. 1, art.41 ust. 1 i ust.2, art.86 ust.1, art.88, art.109 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004r. Nr 54, poz.535 z późn. zm.) przy czym czynem tym naraziła Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług w łącznej wysokości: 120.322 zł, a kwota ta nie została wpłacona w ustawowym terminie.

to jest o przestępstwo skarbowe z art.56§2 kk w zw. z art.6§2 kks

Wyrokiem z dnia 22 października 2014 roku (sygn. akt II K 999/12) Sąd Rejonowy w Kłodzku:

I. oskarżoną D. G. uniewinnił od popełnienia zarzuconego jej czynu z art.56§2 kks opisanego w pkt. 1 części wstępnej wyroku;

II. oskarżoną D. G. uniewinnił od popełnienia zarzuconego jej czynu z art.56§2 kks w zw. z art.6§2 kks opisanego w pkt 2 części wstępnej wyroku;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113§1 kks kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł Urząd Skarbowy w K. zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej zarzucając:

1) art. 438 pkt 3 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że w przypadku oskarżonej jej działanie mogło nosić cechy nieumyślności w formie niedbalstwa a takie zachowanie nie jest penalizowane przez art. 56 § 2 kks w sytuacji, gdy konkluzji takiej nie sposób wywieźć z całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

2) art. 438 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 § 1 kpk i art. 167 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks, poprzez oparcie orzeczenia w niniejszej sprawie wyłącznie na dowodach wskazujących zdaniem Sądu I instancji na nieumyślność działania oskarżonej D. G. oraz ocenie zgromadzonego materiału dowodowego w wąskim zakresie nie odzwierciedlającym charakteru popełnionych czynów z art. 56 § 2 kks i art. 56 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i nie przeprowadzenie wszystkich dowodów w celu

ustalenia sytuacji majątkowej D. G. w okresie od 2000 r. do 2014 r., a w konsekwencji uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanych jej czynów zabronionych,

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja oskarżyciela publicznego jest w części zasadna.

Trafnie podniósł skarżący, iż sąd i instancji zbyt powierzchownie odniósł się do szeregu eksponowanych w uzasadnieniu apelacji okoliczności istotnych z punktu widzenia oceny zamiaru oskarżonej.

Nie sposób odmówić trafności argumentacji skarżącego dotyczącej spisu likwidacyjnego obuwia, które miało być spalone w roku 2005. Jeśli sąd I instancji w oparciu o relacje świadków i wyjaśnienia oskarżonej okoliczność taką przyjmuje, winien ustalić jakie ilości butów były spalone oraz jaka z nich część to obuwie zakupione przed powodzią 1997 roku.

Wykazywanie straty z prowadzonej działalności gospodarczej w latach 2005-2006 (łącznie niemal czterystu tysięcy złotych) w zestawieniu z dokumentowanymi we wskazanym okresie wydatkami na cele mieszkaniowe w kwocie niemal 143 tys. złotych winno w aspekcie przyjmowania nieumyślności działania oskarżonej daleko posuniętą ostrożność. Podobnie rzecz się przedstawia jeśli się weźmie pod uwagę wartość sprzedanych przez oskarżoną (w roku 2008 i 2013) nieruchomości, a w tym tej będącej przedmiotem doinwestowania „z wykazywanej straty” umiejscowionej w K. przy ulicy (...). Wskazane okoliczności winny być zatem przedmiotem weryfikacji, bowiem mają znaczenie w aspekcie oceny zamiaru oskarżonej i charakteru zawinienia.

Uiszczenie należności podatkowych po zakończeniu postępowania podatkowego, jak słusznie podnosi skarżący, nie stanowi okoliczności wpływającej na ocenę zamiaru sprawcy, a jedynie okoliczność brana pod uwagę w zakresie kształtowania orzeczenia o karze, jako zachowanie po popełnieniu przestępstwa.

W zakresie czynu przypisanego oskarżonej w punkcie I dyspozycji zaskarżonego wyroku koniecznym pozostawało uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania wobec przedawnienia karalności czynu.

Zgodnie z art.44§1 pkt 1 kks karalność przestępstwa skarbowego ustaje jeśli od czasu jego popełnienia upłynęło lat pięć gdy czyn stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat (a do takiej kategorii należy przestępstwo z art.56§2 kks). Bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności (art..44§3 kks), a zatem w zakresie czynu przypisanego oskarżonej w punkcie I dyspozycji zaskarżonego wyroku – z końcem 2006 roku. Pięcioletni okres przedawnienia karalności upłynął zatem w tym wypadku 1 stycznia 2012 roku.

Gdyby w okresie przedawnienia wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy okres przedawnienia uległby przedłużeniu do lat dziesięciu (art.44§5 kks), jednak postępowanie przeciwko D. G. w tym zakresie zostało wszczęte 12 stycznia 2012 roku (data ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów – k.204), mimo iż postanowienie o przedstawieniu zarzutów zostało zredagowane 24 listopada 2011 roku.

Wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów oznacza zarazem jego uzewnętrznienie. Aby postanowienie to zostało uznane za wydane, czyli prawnie skuteczne, niezbędne jest kumulatywne spełnienie 3 warunków: sporządzenie postanowienia, jego niezwłoczne ogłoszenie i przesłuchanie podejrzanego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2007 roku IV KK 31/07). Zwrócić nadto należy również uwagę na stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku z dnia 7 listopada 2006 roku w którym Sąd Najwyższy wskazał, iż zgodnie z art. 44 § 5 k.k.s., jeżeli przed upływem podstawowego okresu przedawnienia karalności "wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, karalność (...) ustaje z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu". Decydujące zatem znaczenie ma moment "wszczęcia

postępowania wobec sprawcy", a oceniać go należy na podstawie treści stosownych przepisów Kodeksu postępowania karnego - art. 71 § 1 i art. 313 § 1, mających zastosowanie poprzez art. 113 § 1 k.k.s. Przekształcenie dochodzenia z pierwszej fazy w drugą, a tym samym przedłużenie okresu karalności o dalsze 5 lat, następuje wraz z "wydaniem" postanowienia o przedstawieniu zarzutów - art. 71 § 1 k.p.k. Znaczenie terminu "wydanie" i odkodowanie wynikających z niego norm prawnych może nastąpić jedynie przez przyzmat treści art. 313 § 1 k.p.k. Pomiędzy terminami "wydanie" postanowienia z art. 71 § 1 k.p.k. a "sporządzenie" z art. 313 § 1 k.p.k. zachodzi istotna różnica, jako że dla "wydania" niezbędne jest dopełnienie kolejnych czynności procesowych określonych w tym drugim przepisie, w piśmiennictwie nazywanych "promulgacją" postanowienia, niezbędną dla skuteczności tej procesowej czynności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2006 roku IV KK 150/06).

Zgodnie z art.313§1 kpk w zw. z art.113§1 kks jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia śledztwa lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba, sporządza się postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie podejrzanemu i przesłuchuje się go, chyba że ogłoszenie postanowienia lub przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe z powodu jego ukrywania się lub nieobecności w kraju. Od listopada 2011 roku do stycznia 2012 roku D. G. przebywała w Polsce i nie ukrywała się, a zatem nie było przeszkód aby ogłosić jej zarzut, pouczyć o uprawnieniach i przesłuchać jeszcze przed końcem 2011 roku, a skoro tego nie uczyniono nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego jej czynu.

Wobec powyższego zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu (art.437§2 kpk) a postępowanie umorzeniu w zakresie w jakim nastąpiło przedawnienie karalności (art.17§1 pkt 6 kpk i art.414§1 kpk w zw. z art.113§1 kks), w pozostałym zaś zakresie sprawa wymaga ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu powyższych uwag odnośnie inicjatywy dowodowej i oceny materiału dowodowego.

O kosztach postępowania w zakresie umorzonego postępowania orzeczono zgodnie z art.636§1 kpk w zw. z art.113§1 kks.